

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачами вищої освіти якістю освітнього процесу ТДАТУ з метою вдосконалення якості вищої освіти. Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Облік і оподаткування».

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **36 респондентів** (здобувачів ступенів вищої освіти «Бакалавр» та «Магістр»), контингент яких представлено на рисунку 1. Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

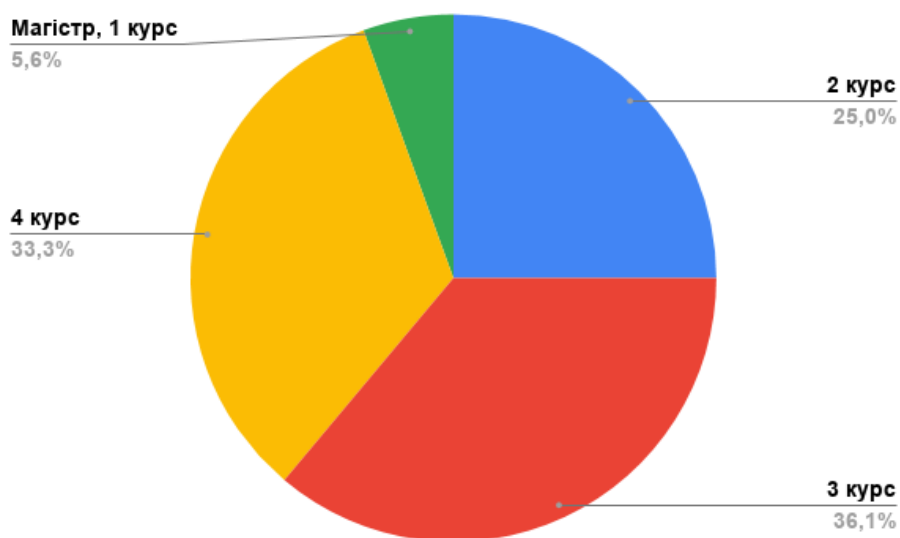

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти представлено у таблиці 1.

Таблиця 1- Оцінювання якості ОПП «Облік і оподаткування» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	38,9	44,4	16,7	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	38,9	44,4	16,7	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	33,3	50,0	11,1	5,6	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	27,8	52,8	16,7	2,8	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	33,3	44,4	16,7	2,8	2,8
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	58,3	30,6	5,6	5,6	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	27,8	44,4	22,2	2,8	2,8
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	36,1	44,4	16,7	2,8	0
9	Обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти (кількість дисциплін на семестр, кількість годин аудиторної і самостійної роботи на тиждень)	25,0	38,9	27,8	2,8	5,6
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	38,9	33,3	22,2	2,8	2,8
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	44,4	38,9	13,9	2,8	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	50,0	41,7	5,6	2,8	0
13	Доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію	61,1	33,3	5,6	0	0
14	Якість методичних матеріалів дисциплін на НІП ТДАТУ	50,0	38,9	8,3	2,8	0
15	Допоміжний персонал деканату, кафедр та бібліотеки кваліфіковано та доброзичливо сприяє моєму навчання	47,2	33,3	19,4	0	0

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за ОПП «Облік і оподаткування» за всіма критеріями є досить високою.

Найвищі оцінки (максимальна сума відсотків за балами «5» і «4») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «прозорість та чесність оцінювання знань», «доступність графіків освітнього процесу та розкладів», «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «якість методичних матеріалів дисциплін на НПП ТДАТУ».

Найнижче (максимальна сума відсотків за балами «1» і «2») здобувачі вищої освіти оцінили: «обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти» (5,6% оцінили на 1 бал та 2,8% на 2 бали), «використання викладачами сучасних педагогічних методів», «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності», «співвідношення теоретичної і практичної частини».

Загальну оцінку якості освітнього процесу за ОПП «Облік і оподаткування» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Найвищі бали поставили здобувачі СВО «Бакалавр» 2 курсу (51,1 % опитаних оцінили на 5 балів та 37,0% на 4 бали). 26,7 % опитаних здобувачів ступеня ВО «Магістр» 1 курсу (тільки 2 респондента) оцінили якість освітніх послуг на незадовільному рівні.

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Облік і оподаткування» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач вищої освіти	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Бакалавр, 1 курс	-	-	-	-	-
2	Бакалавр, 2 курс	51,1	37,0	11,9	0	0
3	Бакалавр, 3 курс	29,2	58,5	10,8	1,0	0,5
4	Бакалавр, 4 курс	46,7	27,8	21,7	2,2	1,7
5	Магістр, 1 курс	33,3	23,3	16,7	23,3	3,3

Інші пропозиції щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ, які запропонували здобувачі вищої освіти при опитуванні:

- провести психологічний тренінг для викладачів;
- більше запроваджувати на заняттях сучасних педагогічних методів.

Якість викладання дисциплін здобувачами вищої освіти було запропоновано оцінити за **25 критеріями**.

Аналіз **88 анкет** (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **85,7%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти (у відсотках)

Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)	83,3	9,2	4,2	1,2	2,1
Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	83,0	9,1	5,7	1,1	1,1
Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	87,5	9,1	2,3	0	1,1
Може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни	80,7	12,5	1,1	3,4	2,3
Слідкує за реакцією аудиторії	81,8	10,2	5,7	1,1	1,1
Ставить питання і мотивує до дискусії	79,5	12,5	4,5	2,3	1,1
Володіє високою культурою мовлення	90,9	4,5	2,3	1,1	1,1
Дотримується оптимального темпу викладення матеріалу	80,7	12,5	4,5	0	2,3
Проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи	84,1	5,7	4,5	1,1	4,5
Використовує навчально-методичні матеріали (методичні вказівки, посібники тощо)	85,2	5,7	6,8	0	2,3
Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НІП	86,4	9,1	3,4	0	1,1
Спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни	72,7	14,8	5,7	2,3	4,5
Використовує технічні засоби навчання (комп'ютер, проектор тощо)	87,5	4,5	3,4	2,3	2,3
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)	87,0	6,4	3,9	0,5	2,3
Проявляє професійну ерудицію	88,6	6,8	2,3	0	2,3
Знайомить з останніми досягненнями науки	85,2	5,7	4,5	0	4,5
Наводить науково-обґрунтовані аргументи	86,4	6,8	4,5	0	2,3
Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	86,4	8,0	3,4	1,1	1,1
Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	88,6	4,5	4,5	1,1	1,1
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти (середнє значення)	88,6	4,0	5,1	0,9	1,4
Доброчесність і тактовність, толерантність	85,2	6,8	3,4	1,1	3,4
Пунктуальність, організованість	88,6	1,1	9,1	0	1,1
Вимогливість, наполегливість	88,6	6,8	4,5	0	0
Зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти	87,5	4,5	4,5	0	3,4
Зрозумілі й оприлюднені критерії виставлення оцінок	87,5	4,5	4,5	2,3	1,1
Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	87,5	4,5	4,5	1,1	2,3
Охайність, зовнішній вигляд	93,2	2,3	4,5	0	0
Доброчесність	90,9	1,1	5,7	2,3	0
Середній показник відвідуваності занять	85,7				

Найвищими балами в I розділі «**Методичний рівень знань**» оцінено «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «володіє високою культурою мовлення» та «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НІП»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «проявляє професійну ерудицію» та «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «вимогливість, наполегливість», «охайність, зовнішній вигляд».

Найнижчі бали в I розділі отримано за «може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни», «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи» та «спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни»; в II розділі – «знайомить з останніми досягненнями науки»; в III розділі – «доброзичливість і тактовність, толерантність», «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти» та «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

ВИСНОВКИ

Відповідно до результатів анкетування, оцінка організації освітнього процесу за ОПП «Облік і оподаткування» за всіма критеріями є досить високою. Найвищі оцінки здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «прозорість та чесність оцінювання знань», «доступність графіків освітнього процесу та розкладів», «доступність навчальної і наукової літератури бібліотеки університету, репозитарію», «якість методичних матеріалів дисциплін на НПП ТДАТУ». Найнижче здобувачі вищої освіти оцінили: «обґрунтованість навантаження на здобувача вищої освіти» (5,6% оцінили на 1 бал та 2,8% на 2 бали), «використання викладачами сучасних педагогічних методів», «організація наукових і практичних заходів професійної діяльності», «співвідношення теоретичної і практичної частини».

Найвищими балами при оцінюванні якості викладання здобувачами вищої освіти оцінені: «дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «володіє високою культурою мовлення», «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на НПП», «проявляє професійну ерудицію», «пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців», «вимогливість, наполегливість», «охайність, зовнішній вигляд». Найнижчі бали отримані за наступними критеріями: «може викликати і підтримати інтерес аудиторії до дисципліни», «проявляє творчий підхід та інтерес до своєї роботи», «спонукає до використання ресурсів наукової бібліотеки ТДАТУ у процесі вивчення дисципліни»; «знайомить з останніми досягненнями науки»; «доброзичливість і тактовність, толерантність», «зацікавленість в успіхах здобувачів вищої освіти» та «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Тому з метою виправлення незадовільних балів за переліченими вище критеріями та підвищення якості освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» пропонується наступне:

- 1) продовжувати постійне удосконалення навчальних програм інтегрованих курсів;
- 2) активно запроваджувати сучасні інтерактивні навчальні комплекси, Інтернет-технології та клауд-системи;
- 3) будувати освітній процес на дослідницькій основі;
- 4) удосконалювати методичну та матеріальну базу практичної підготовки студентів;

- 5) налагоджувати зворотній зв'язок з практикуючими спеціалістами для залучення до освітнього процесу;
- 6) запроваджувати заняття за межами навчального закладу;
- 7) започаткувати викладання окремих дисциплін (модулів) англійською мовою (або з елементами методичного та навчального забезпечення на англійській мові);
- 8) посилити міжкафедральну інтеграцію у розробленні навчальних планів та робочих програм дисциплін;
- 9) проводити психодіагностику особистісного розвитку здобувача вищої освіти, розробляти індивідуальні програми корекції та самовдосконалення;
- 10) збільшення обсягу практичного навчання.

Декан факультету економіки та бізнесу
к.е.н., доцент

Карман С.В.

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.